

CRNA GORA
JU DJEČJI DOM "MLADOST"
BIJELA

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU
JU DJEČJI DOM "MLADOST" BIJELA
ZA 2022.god.

Bijela, februar 2023.god.

**CRNA GORA
JU DJEĆJI DOM „MLADOST“
BIJELA**

Broj: 270

Datum: 02.02.2023.god.

I Z V J E Š T A J

o radu JU Dječji dom „Mladost“ Bijela za 2022.god.

UVODNE NAPOMENE

JU Dječji dom „Mladost“ Bijela je Ustanova socijalnog tipa, koja se bavi zbrinjavanjem djece lišene roditeljskog staranja, i djece čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama, i jedina je ovog tipa na teritoriji Crne Gore.

Po svom položaju i djelatnosti koju obavlja, ova Ustanova zauzima veoma značajno mjesto u našem društvu, te je njen dobro funkcionisanje i mogućnost da odgovori mnogobrojnim i ozbiljnim zahtjevima, koji se pred nju postavljaju, od ogromne važnosti za cjelokupnu društvenu zajednicu.

Dječji dom u Bijeloj je osnovan 1946 godine, kao jedan od više domova ovog tipa na teritoriji Crne Gore. Od 1960 godine Djecji dom u Bijeloj postaje jedina ustanova ove vrste u Crnoj Gori.

Dom je smješten u objekat koji je sagrađen i useljen 1980 godine, nakon zemljotresa, u kome je stradao stari objekat Doma Vila „Jadranska straža“ u Bijeloj. Sadašnji objekat Doma ima površinu 4.027 m², a njegovi smještajni kapaciteti iznose 95 mjesta.

Odlukom Vlade RCG br.03-428 od 02.02.2006.godine, Dom je organizovan kao Javna ustanova za smještaj djece i mladih bez roditeljskog staranja i djece čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama (Sl.list RCG br.11/2006).

U cilju obezbeđenja svih neophodnih uslova za preuzimanje Male grupne zajednice, koja je funkcionalisala kao organizaciona jedinica JU Centar za djecu i mlađe sa smetnjama u razvoju „Tisa“ Bijelo Polje, Vlada Crne Gore, na sjednici održanoj dana 27.12.2018.godine, donijela je Odluku o izmjeni i dopuni odluke o organizovanju javne ustanove za smještaj djece bez roditeljskog staranja i djece čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama br: 07-6055, koja je stupila na snagu u januaru mjesecu 2019.godine.

U novembru mjesecu 2021.godine donijet je novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u ustanovi, kojim je prepoznata potreba za većim brojem izvršilaca na poslovima vaspitača i stručnog radnika, čime su stvorene mogućnosti da dodatnim zapošljavanjem stručnog kadra u direktnom radu sa djeecom.

Krajem decembra mjeseca 2022.godine, usaglašen je novi Granski kolektivni ugovor za socijalnu djelatnost, koji je omogućio povećanje koeficijenta za obračun zarada zaposlenih u javnim ustanovama koje obavljaju djelatnost socijalne i dječje zaštite, čime je dat značajan doprinos poboljšanju položaja zaposlenih u ovoj oblasti.

Tokom izvještajnog perioda intenzivno se radilo na unapređenju postojećih usluga, koje je predviđeno Drugim planom transformacije ustanove, koji je usvojen i usaglašen krajem 2019.godine.

Drugim planom transformacije je predviđeno unapređenje usluge rezidencijalnog smještaja, u skladu sa standardima razvijenih zemalja Evropske Unije. Dakle, prepoznata je potreba da se blagovremeno preduzmu sve mjere i aktivnosti na pripremi djece smještene u ustanovi za samostalan život, sticanje životnih vještina u cilju njihovog osnaživanja i osamostaljivanja.

Sve aktivnosti koje se realizuju u ustanovi, za svoj krajnji cilj, imaju pripremu djece za samostalan život nakon napuštanja ustanove i učenje životnih vještina koje će im u tome pomoći. Evidentno je da u ustanovi već postoje programi i aktivnosti usmjereni na sticanje određenih vještina za samostalan život, ali te aktivnosti nisu bile u dovoljnoj mjeri programski definisane.

Suština programa, čiji je naziv **Domska zajednica**, je da djeca nauče kako da samostalno pripremaju jednostavnije obroke, odlažu namirnice, održavaju higijenu kuhinje, posuđa, pribora za jelo. U cilju implementacije ovog programa, tokom izvještajnog perioda opremljene su kuhinje u svih 8 porodičnih grupa, svim neophodnim aparatima (šporeti, frižideri, mali kućanski aparati, posuđe i pribor za jelo).

Takođe je izvršena nabavka i montiranje mašina za pranje i sušenje veša u svim porodicama, čime je omogućeno da djeca nauče da rukuju ovim aparatima, peru i suše svoju ličnu garderobu.

Sve naprijed navedene promjene koje su uvedene, imale su veoma pozitivan uticaj na djecu, koja su ih sa radošću prihvatile, osnažena sa novim životnim vještinama, koja će im pomoći da lakše i sa više samopouzdanja nakon napuštanja institucije krenu u samostalan život.

Važno je napomenuti da je većina opreme nabavljena putem donacija, te da su ljudi dobre volje prepoznali važnost nabavke ovih aparata, kao jedan od bitnih uslova za podršku ovoj djeci u njihovom osamostaljivanju.

Na ovaj način je tokom izvještajnog perioda, veoma uspješno unaprijeđena usluga institucionalnog smještaja, koja je kao domska zajednica, shodno Drugom planu transformacije, uslove boravka djece u ustanovi, približila onim uslovima koji postoje u porodici. Ovo je cilj prema kome smo se kontinuirano kretali, i pokazalo se da je ovakav pristup u najboljem interesu djece koja koriste uslugu smještaja u našoj ustanovi.

Tokom izvještajnog perioda preduzete su mjere i aktivnosti na unapređenju usluge SOS nacionalna dječja telefonska linija, realizacijom programa obuke za novih 10 telefonskih savjetnika i licenciranih trenera za buduće sprovođenje obuka telefonskih savjetnika. Istovremeno je finaliziran postupak za akreditaciju ove obuke kod Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu CG, (pripremljena kompletna dokumentacija), čime je naša ustanova postala jedna od rijetkih, u sistemu socijalne i dječje zaštite, koja će biti nosilac akreditovanih obuka u ovoj oblasti.

Drugim planom transformacije predviđeno je da se u cilju unapređenja i razvoja usluge porodičnog smještaja – hraniteljstva, u okviru JU Dječji dom „Mladost“ Bijela formira organizaciona jedinica *Centar za porodični smještaj – hraniteljstvo*, čiji će zadatak biti pružanje stručne podrške i sprovođenje odgovarajućih obuka pružaocima usluge porodičnog smještaja-hraniteljstva.

Osnovni cilj formiranja Centra za porodični smještaj - hraniteljstvo jeste kvalitetnija zaštita djece kojoj se pruža usluga porodičnog smještaja-hraniteljstva, kao i kvalitetnija podrška hraniteljskim porodicama koje pružaju ovu uslugu. Opravdanost formiranja Centra koji će se baviti isključivo poslovima hraniteljstva, proizilazi iz potrebe za intenzivnjom podrškom hraniteljskim porodicama i očuvanje trenda povećanja broja djece koja se smještaju u hraniteljske porodice umjesto u ustanovu.

Nažalost, zbog nedostatka stručnog kadra, tokom izvještajnog perioda, nije bilo moguće pristupiti implementaciji ove veoma važne usluge, pa ostaje nada da će se u vremenu koje je pred nama steći uslovi da se i ovaj dio Drugog plana transformacije ustanove implementira na adekvatan način, čime bi se nesumnjivo pružila snažna podrška razvoju hraniteljstva u našoj državi.

Postignuti rezultati nesumnjivo nam uakzuju da je JU Dječji dom „Mladost“ Bijela, je ostvarila kontinuitet u procesu transformacije, zadržala laskavu poziciju institucije koja je aktivan činilac reformskih procesa, u oblasti socijalne i dječje zaštite u našoj državi, primjer dobre prakse i posvećenosti na unapređenju kvaliteta usluga u ovoj oblasti, kako na državnom tako i na lokalnom nivou.

Početkom izvještajnog perioda, preduzete su sve neophodne mjere i aktivnosti, u cilju obezbjeđenja neophodne dokumentacije za produženje licence za uslugu institucionalni smještaj, i uslugu dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju. Nakon uspješno sprovedenog postupka, komisija za licenciranje, u martu mjesecu 2022.godine, izdala je licence našoj ustanovi, za ove usluge, čime je omogućeno njihovo nesmetano i zakonito funkcionisanje.

REALIZACIJA VASPITNO-OBRAZOVNOG RADA

- Statistički podaci

U JU Dječji dom „Mladost“ kao ustanovi za zbrinjavanje djece bez roditeljskog staranja i čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama na dan 31. 12. 2022. godine boravilo je **ukupno 94 djece**, od čega na institucionalnom smještaju **80 djece**, u prihvatilištu za djecu žrtve nasilja u porodici **5 djece**, u malog grupnoj zajednici za djecu sa smetnjama u razvoju u Bijelom Polju (MGZ) ukupno **9 djece**.

Najmlađe dijete, staro je 5 mjeseci, boravi u MGZ Bijelo Polje, ukupno 5 korisnika ima preko 18 godina, od kojih je 3 staro 20, odnosno 21 godinu.

U kalendarskoj godini **primljeno je 30 djece**, od kojih je 5 smješteno u prihvatilište za žrtve nasilja u porodici a 2 u MGZ B Polje. **Otpust je završen za 23 djece**, od kojeg je 4 odlukom organa starateljstva smješteno u hraniteljske porodice, 2 u srodnicičku hraniteljsku porodicu, a 2 u nesredničku porodicu, 3 djece je izmješteno u JU Centar Ljubović, 5 je vraćeno u primarnu porodicu porijekla, dok je 9 djece napustilo ustanovu sticanjem punoljetstva, po redovnoj proceduri.

Tokom izvještajnog perioda nije bilo usvojenja djece iz naše ustanove.

Vaspitno obrazovni rad sa djecom obuhvata vaspitanje i obrazovanje, brigu, zaštitu, njegu, pomoć i podršku, a temelji se na socio-pedagoškim, psihološkim, sociološkim i medicinskim znanjima lica koja su u neposrednom radu sa korisnicima.

Vaspitno obrazovni rad na institucionalnom smještaju realizuje se u okviru vaspitnih/porodičnih grupa, na način da su u ukupno pet ovakvih grupa djeca smještena prema uzrastu i polu, dok su tri vaspitne grupe mješovitog sastava.

Na kraju izvještanog perioda struktura djece na institucionalnom smještaju je sljedeća:

Vaspitna grupa	Pol	Broj korisnika	Uzrast
I vaspitna grupa	Mješovita	13	8-14
II vaspitna grupa	Mješovita	11	3-10
III vaspitna grupa	Ženska	11	13-17
IV vaspitna grupa	Ženska	5	16-18
V vaspitna grupa	Mješovita	11	13-18
VI vaspitna grupa	Muška	12	7-12
VII vaspitna grupa	Muška	8	13-16
VIII vaspitna grupa	Muška	7	16-18

Analizom prikazane tabele može se zaključiti da najveći procenat djece koja borave na institucionalnom smještaju čine djeca starijeg tinejdžerskog uzrasta. Takođe je važno istaći da se struktura djece posljednjih nekoliko godina ubrzano mijenja na način da je sve više djece sa smetnjama u razvoju, a takođe je primetan rapidan porast djece sa psihijatrijskim bolestima, kojima je neophodan kontinuiran nadzor ljekara spec neuropsihijatra, i odgovarajuća medikamentozna terapija.

Važno je istaći da podaci govore da je na kraju izvještajnog perioda na institucionalnom smještaju od ukupnog broja djece gotovo 50% sa smetnjama u razvoju, a njih 25% ima psihijatrijske dijagnoze. Rad sa ovakvom djecom je veoma izazovan, njihove potrebe za individualnim radom su velike i kontinuirane, ali je nažalost nedostatak stručnog kadra u ustanovi ključna prepreka da kvalitet usluge koja se ovoj kategoriji djece pruža, bude na optimalnom nivou.

Značajan broj djece sa psihijatrijskom dijagnozom, često imaju potrebu za hospitalizacijom, koja se teško realizuje, s obzirom na opštepoznatu činjenicu da Crna Gora nema zdravstvenu ustanovu u kojoj postoji odjeljenje za hospitalizaciju maloljetnika sa psihijatrijskim bolestima, zbog čega se takva djeca upućuju na liječenje u inostranstvo.

U cilju zadovoljavanja potreba djece, posebno u segmentu brige o zdravlju, tokom izvještajnog perioda, ugovorom o dopunskom radu, angažovan je ljekar spec.psijihijatar, koji svake subote boravi u našoj ustanovi, i vrši pregled naše djece, koja imaju potrebe za ovakvom vrstom ljekarskog nadzora. Za potrebe jednog broja djece, takođe je na isti način angažovan fizioterapeut, koji u sali za fizioterapiju u prostorijama našeg Dnevnog centra za djecu sa smetnjama u razvoju, dva puta sedmično, pruža uslugu iz domena fizioterapeutske vježbi.

U cilju pružanja podrške i bolje adaptacije troje djece iz Plava koja su do dolaska u našu ustanovu, nastavu pohađala na albanskom jeziku, početkom školske 2022/2023.godine, angažovana je profesorica crnogorskog jezika, koja je do kraja izvještajnog perioda dva do tri puta sedmično, držala časove svakom od ovo troje djetetu pojedinačno.

Pritisak za smještaj djece posljednjih mjeseci je veoma intenzivan, pa je tako samo u par dana, u susret Novogodišnjim praznicima smješteno 3 djece (CZSR Podgorica). U kontekstu mjera koja sistem socijalne i dječje zaštite preduzima u cilju unapređenja hraniteljstva, zabrinjava broj djece koja se iz hraniteljskih porodica smještaju/vraćaju u ustanovu.

Takođe je važno napomenuti da na institucionalnom smještaju, u grupi djece sa srednjim i teškim smetnjama u razvoju, koja broji 12 korisnika, borave i 3 korisnice uzrasta od 20, odnosno 21 godinu. Menadžment ustanove neprekidno vrši pritisak na nadležni centar za socijalni rad, da se ove punoljetne osobe izmjeste iz naše institucije, jer ne postoji pravni osnov za njihov boravak u ovakvoj ustanovi, to se do kraja izvještajnog perioda, nažalost nije dogodilo. Ova situacija predstavlja veliki problem za našu ustanovu, i onemogučava prijem djece sa smetnjama, kojima je ova usluga neophodna.

- Uspijeh djece u učenju i vladanju

Na kraju školske 2021/2022 godine predškolsku ustanovu pohađalo je ukupno 8 naše djece, 2 djece nije bilo uključen u obrazovni program zbog stepena ometenosti u razvoju, jedno od njih je koristilo usluge Dnevnog centra za djecu sa smetnjama u razvoju, koji funkcioniše u okviru naše ustanove.

Tokom izvještajnog perioda osnovnu školu redovno je pohađalo ukupno 42 djece. Na polaganje popravnog ispita upućeno je ukupno 3 učenika, koji su ispit položili, i redovno upisali naredni razred. Razredni ispit nije uspjelo da položi 2 naše djece.

Redovno nastavu u JU Resursni centar „Dr Peruta Ivanović“ pohađalo je ukupno 5 djece, dok je njih 2 vandredno pratilo nastavu i osnovnoškolsko obrazovanje završilo po programu obrazovanja za odrasle u Podgorici.

Srednju školu pohađalo je ukupno 12 djece. Zbog neopravdanih izostanaka 5 djece je razredni ispit polagalo vanredno, od kojih je njih 3 završilo razred.

Djeca koja borave u V vaspitnoj/porodičnoj grupi, zbog smetnji i teškoća u razvoju nastavu je pohađalo u integrisanom odjeljenju u JU Osnovna škola „Ilija Kišić“ u Zelenici.

Školski uspijeh djece je bio uglavnom zadovoljavajući, uzimajući u obzir činjenicu, da relativno veliki procenat njih ima smetnje u razvoju. Osnovnoškolsko obrazovanje završilo je ukupno 8 djece, koji su nakon toga upisali srednju školuć, i to: 3 korisnice upisale su RC „Dr Peruta Ivanović“ a 5 korisnika upisalo je JU SMŠ „Ivan Goran Kovačić“.

Tokom izvještajnog perioda 2 djece je proslavilo matursko veče, dok je 5 njih proslavilo polumatursko veče, i ove aktivnosti su realizovane u saradnji sa nadležnim centrima za socijalni rad.

Značajnu podršku u što boljem i kvalitetnijem savladavanju školskog gradiva imali smo od NVO „Juventas“ iz Podgorice, koja je angažovala nastavnike i učitelje, za potrebe individualnog rada sa djecom i pružanja pomoći u savladavanju školskog gradiva

Kao i ranijih godina, djeci koja prate nastavu po IROP-u, podršku u savladavanju školskog gradiva, pružali su saradnici iz NVO „Riznica mladosti“ iz Herceg Novog. Za svu djeca su blagovremeno obezbjeđeni udžbenici i školski pribor.

Djeca koja su uključena u obrazovni proces nastavu su pohađala u sledećim obrazovnim ustanovama:

- JPU „Naša radost“ Herceg Novi. Odjeljenje u Bijeloj;
- JU OŠ „Orjenski bataljon“ Bijela;
- JU OŠ „Ilija Kišić“ Zelenika;
- JU OŠ „Milan Vuković“ Herceg Novi;

- JU SMŠ „Ivan Goran Kovačić“ Herceg Novi;
- JU Resursni centar „Dr Peruta Ivanović“ Kotor.

U cilju osamostaljivanja i pripreme za samostalan život tokom perioda ljetne turističke sezone 4 starije djece su, u skladu sa svojim željama i kapacitetima radno angažovani u rizortu Porto Montenegro, u Tivtu, a dio djece je povremeno bio radno angažovan u kuhinji i vešeraju ustanove, i za taj rad su bili nagrađivani vanrednim džeparcem.

- **Slobodne aktivnosti**

Veoma značajan segment u razvoju ličnosti djeteta je kvalitetno organizovano slobodno vrijeme, što doprinosi kvalitetnoj socijalizaciji i boljoj integraciji u društvo.

Slobodne aktivnosti koje su realizovane u izvještajnom periodu možemo podijeliti na one koje su realizovane unutar ustanove i one koje su realizovane u lokalnoj zajednici i državi.

U okviru ustanove djeci su na raspolaganju: fiskulturna sala, sportsko igralište, dječije igralište sa kućicom za igru, plaža sa mobilijarom, biblioteka sa 1000 naslova, dovoljan broj laptop računara i tableta, sala za zajedničke aktivnosti - Plavi salon.

Djeca su bila u prilici da učestvuju u različitim radionicama, koje su naši saradnici i prijatelji realizovali u prostorijama naše ustanove. Tako je uz podršku Američke ambasade u Podgorici realizovan projekt „Bajkoviti svijet umjetnosti“, koji je trajao više mjeseci, i izazvao veliko interesovanje naše djece. Uz podršku Opštine Herceg Novi realizovana je radionica „Tretman zavisnika od droga sa stanovišta terapijske zajednice“.

Djeca su imala priliku da prisustvuju brojnim jednodnevnim kao i višednevnim izletima. Kao i prethodnih godina djeca su dio zimskog, proljetnog i ljetnjeg raspusta provela na Ivanovim koritima.

Tokom izvještajnog perioda, zahvaljujući donatorima, djeca su imala priliku da prisustvuju i budu učenstvici „Cvijetne povorce“ u okviru Praznika mimoze, modne revije u organizaciji NVO „Ljubav za ljubav“. U susret Novogodišnjim praznicima imali su priliku da se zabave u igraonici Bemax arene, obiđu Akvarijum Boka. U organizaciji kompanije „Jugopetrol“ djeca su boravila na Žabljaku, bili su gosti u Aqua parku u Budvi, učestvovali su u Košarkaškom kampu u Kolašinu, obišli Narodni muzej Crne Gore, posjetili Aerodrom Tivat kao i, brojne druge manifestacije i događaje, u lokalnoj zajednici i državi.

Kao i ranijih godina, tokom izvještajnog perioda, na radost naše djece, održane su tradicionalne manifestacije: „Torta za osmijeh“ i „Njihov osmijeh vrijedi više“.

Uz podršku svojih vaspitača, djeca su prigodnim i kreativnim radionicama obilježila „Dan državnosti Crne Gore“, „Svjetski dan osoba sa autizmom“, „Svjetski dan osoba sa Daunovim sindromom“, „Medjunarodni dan Roma“, „Međunarodni dan djeteta“.

Nažalost, zbog Covid mjera koje su uvedene početkom ljeta, odlukom zdravstvenih vlasti naše države, djeca su propustila posjetu Domu za djecu „Malči beličeve“ Ljubljana, boravak u kampu za djecu i posjetu Bosanskim piramidama, u Bosni i Hercegovini.

IZVJEŠTAJ O RADU SOCIJALNOG RADNIKA

- Stručni rad

Socijalni radnik zadužen je za obavljanje poslova prijema i otpusta štićenika. Kao član stručnog tima zajedno sa ostalim članovima razmatra sva bitna pitanja koja imaju za cilj kontinuirano praćenje psihofizičkog razvoja djece, preuzimanje neophodnih mjera u organizaciji stručnog rada sa štićenicima a radi multidisciplinsrnog postupanja prilikom prijema, praćenja i otpusta štićenika.

Sa članovima stručnog tima razmatra zahtjev za prijem, i o istom obavještava nadležni centar za socijalni rad o mogućnostima prijema, dogovara datum prijema, vodi matičnu evidenciju, otvara dosije, i ulaže potrebnu dokumentaciju. Pored štampane verzije, evidencija se vodi i putem informacionog sistema. U slučajevima prijema po urgentnoj proceduri, traži dostavljanje dokumentacije u zakonom predviđenom roku.

Nakon prijema i dostavljanje potrebne dokumentacije socijalni radnik zajedno sa psihologom, porodičnim vaspitačem, korisnikom, starateljem i voditeljem slučaja i rukovodiocem slučebe za dostupnost zdravstvenih usluga, pristupa izradi početnog plana rada sa korisnikom, nakon čega se radi na realizaciji aktivnosti iz planova kroz praćenje korisnika individualni i grupni savjetodavni rad, usvajanju znanja i vještina za samostalan život, iniciranje i praćenje kontakata korisnika sa članovima biološke porodice, srodnicima i drugim bitnim licima.

Socijalni radnik na kraju svakog mjeseca priprema spiskove sa rješenjima o smještaju, odnosno prestanku za fakturu, radi spiskove za džeparce korisnika i dostavlja službi računovodstva na dalje postupanje. Odlukom Ministarstva rada i socijalnog staranja obračun džeparca radi se prema kalendarskom uzrastu. Djeca su podjeljena u tri kategorije, uzrast do 6 godina, od 6 do 15 godina i od 15 do 18 godina. Fakture i džeparci se računaju shodno broju dana u mjesecu za koju je štićenik koristio uslugu smještaja.

Socijalni radnik je vaspitačima pružao kontinuiranu pomoć i podršku u vođenju dokumentacije u štampanom i elektronskom obliku, najmanje dva puta godišnje radi individualne planove rada sa korisnicima, i prati potrebnu revizije istih.

Uz prisustvo socijalnog radnika, djeca su ostvarivala telefonsku komunikaciju putem poziva i video poziva sa članovima svoje biološke porodice kao i drugim bitnim licima u njihovom životu, takođe socijalni radnik je kontrolisao je posjete korisnicima, koje su se realizovale u prostorijama Doma, uz prethodnu saglasnost centra za socijalni rad. Pozivi i posjete evidentirane su kroz informacioni sistem.

Veliki broj dopisa upućen je nadležnim centrima za socijalni rad, a koji se odnose na podizanje novčanih sredstava sa tekućih računa korisnika. Svaki zahtjev djeteta potpisani je od strane vaspitača, i uz pismenu saglasnost centra za socijalni rad, korisnik je uz pratinju socijalnog radnika u banchi mogao da podigne određeni novčani iznos, koji je iskorišćen za potrebe korisnika čiji troškovi prevazilaze redovne troškove za vrijeme boravka u Domu.

Takođe, djeca su imala organizovane brojne izlete, jednodnevne kao i višednevne, te je za svaki od njih koji se organizovao van granice opštine bilo potrebno uputiti dopis centru za socijalni rad, radi dobijanja saglasnosti za odlaske na iste.

Tokom perioda ljetne turističke sezone, 5 štićenika je bilo radno angažovano u kompaniji PortoMontenegro u Tivtu, gdje su tokom tog perioda boravili van Doma, radilo se na jačanju motivacije kao i odgovornosti za preuzete obaveze, i prilagođavanju na radnu sredinu i okruženje koje se razlikuje od domskog okruženja. Takođe, dvije korisnice bile su radno angažovane u okviru Doma, u kuhinji i u vešeraju.

Tokom perioda raspusta, djeca su u pratnji socijalnog radnika, vozilom ustanove, vođena kod svojih članova biološke porodice, kako bi određeni vremenski period proveli zajedno i time jačali emotivne veze između njih.

Socijalni radnik bio je podrška i korisnicima koji su u Centru bezbjednosti u Herceg Novom davali izjave povodom određenih događaja, kao i u Centru za socijalni rad Herceg Novi, ukoliko se radilo o korisnicima ispod 14 godina starosti.

Djeca koja pohađaju školu ostvarila su pravo na refundaciju troškova prevoza gradskim prevozom, od strane Opštine Herceg Novi.

Prilikom pripreme za otpust korisnika, posebna pažnja pružala se kroz psihosocijalnu podršku, podršku prilikom izbora nastanjena, izboru zaposlenja, upoznavanje sa svim pravima koje ostvaruje preko nadležnih centara za socijalni rad, kao i tome da i nakon napuštanja ustanove, ima svu potrebnu podršku.

Socijalni radnik učestvuje u radu kao član Stručnog tima za djecu i kao član Tima za zaštitu prava djece.

- Saradanja sa drugim službama i institucijama

Socijalni radnik Dječijeg doma u redovnoj je komunikaciji sa predstavnicima centara za socijani rad, kako telefonskim tako i pismenim putem. Uspostavlja se komunikacija i sa drugim institucijama, kao što su škole, sudovi, policija. Svakodnevno sarađuje sa vaspitačima, psiholozima, medicinskim osobljem, drugim službama u okviru Doma, sve u cilju kvalitetnog rada i zaštite interesa štićenika.

- Stručno usavršavanje

Socijalna radnica završila je akreditovani program obuke pod nazivom „Inicijalni trening za telefonske savjetnike“, nakon čega je postala jedna od savjetnica na SOS liniji za djecu i mlade, koji funkcioniše u okviru ustanove.

IZVJEŠTAJ O RADU PSIHOLOGA ZA 2022. GODINU

Osnovni zadatak psihologa u JU Dječji dom "Mladost" u Bijeloj je da stručnim radom doprinese ostvarivanju ciljeva vaspitno-obrazovnog rada, njegovom unapređenju i inoviranju, te očuvanju mentalnog zdravlja i podsticanju razvoja svakog djeteta koje koristi usluge ove ustanove. Psiholog kontinuirano i aktivno učestvovanje na unapređenju funkcionalnosti usluga koje postoje u ustanovi, pružanjem stručne podrške, kroz individualan pristup u najboljem interesu djeteta.

Psiholog u okviru svojih nadležnosti, pruža podršku djeci kroz individualan i grupni rad, i pomoć vaspitačima u realizaciji programa rada sa porodičnom grupom, kao i u rješavanju problema (vršnjačko nasilje, poremećaj u ponašanju i sl.).

Kao član stručnog tima aktivno učestvuje u svim poslovima koji se odnose na pitanja boravka djece, njihovog sveukupnog tretmana i zbrinjavanja. Psiholog obavlja poslove telefonskog savjetnika i supervizora u okviru usluge SOS dječje telefonske linije, koja funkcioniše u okviru ustanove.

- Psihološka dijagnostika i tretman

U okviru svojih poslova psiholog preduzima sljedeće mjere i aktivnosti;

- Prikupljanje i analiza relevantnih podataka o psihološkom, zdravstvenom i socijalno-porodičnom statusu za svu djecu u ustanovi kontinuirano od prijema u ustanovu, tokom boravka, tretmana i otpusta;
- Tekuća psihološka dijagnostika razvojnih manifestacija psihološkom opservacijom, individualnim kontaktom i primjenom psiholoških dijagnostičkih instrumenta i primjena savjetodavno – terapiskog rada. Navedene aktivnosti su realizovane za ukupno 83 djece;
- Kompletno, individualno psihološko ispitivanje primjenom psihološke test instrumentacije, sa obradom i analizom podataka, kao i analizom relevantnih socio-medicinskih i drugih raspoloživih podataka o djetetu, sa interpretacijom i formiranjem psihološkog nalaza i mišljenja. Navedene aktivnosti su realizovane za ukupno 48 djece. Nalazi i mišljenje su pisani u postupku promjene oblika socijalne zaštite, u postupku kategorizacije i rekategorizacije, za potrebe vaspitača, za druge ustanove i organizacije (CZSR, MRSS,

škole, za potrebe konferencije slučaja, Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore), kao i u postupku otpusta i prijema djece;

- Kontinuirani individualni tretman realizovan je za 49 djece, dok su povremeno i u zavisnosti od aktuelnih potreba sa 34 djece vođeni individualni razgovori i preduzeti savjetodavni ili suport tretmani;
- Psihološki savjetodavni rad sa roditeljima, rodbinom djece kao i trećim licima kojima je odobren kontakt sa djecom od strane nadležnih centara za socijalni rad sa djecom koja se nalaze na smještaju u našoj ustanovi sproveden je u 7 slučajeva.
- Instruktivni i savjetodavni rad sa vaspitačima rađen je kontinuirano i u skladu sa trenutnim potrebama.
- Nastavljen je rad spoljnog saradnika, psihijatra sa djecom koji je angažovan u okviru naše ustanove. Tokom pružanja stručne pomoći psihijatra našoj djeci, psiholog je aktivno uključen (razmjena informacija između vaspitača, djece, psihijatra i medicinskog osoblja). Postoji kontinuirana saradnja sa psihijatrom iz KBCPodgorica, koji je u saradnji sa našim spoljnjim saradnikom psihijatrom i psihologom, pružao pomoć zajedno sa svojim timom iz Razvojnog savjetovališta. Nastavljena je takođe i saradnja sa dječjim psihijatrom iz Specijalne bolnice za psihijatriju u Kotoru koji je u saradnji sa našim spoljnjim saradnikom psihijatrom i psihologom, pružao pomoć zajedno sa svojim timom u dječjoj ambulanti, ove zdravstvene ustanove. Takođe intezivna saradnja sa dječjim psihijatrima se odvijala u cilju pružanja podrške i praćenja zbog davanja predloga za dobijanje konzilijarnog mišljenja za upućivanja na pregled u inostranstvo, pri čemu je za troje djece dobijen uput za pregled i bolničko liječenje na dvije klinike u Beogradu.
- Obavljeni su razgovori u cilju prikupljanja informacija, pružanje savjetodavnog tretmana i sastavljanje nalaza i mišljenja u cilju sačinjavanja procijene i ustanovljavanja razloga za incidentno ponašanje prema internim procedurama JU Dječji dom "Mladost" u slučaju kada dijete samovoljno napusti instituciju i u slučaju kada se dijete ne vrati u dogovreno vrijeme sa dnevnog ili večernjeg izlaska.

Shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u ustanovi, iz novembra 2021.godine na osnovnim stručnim poslovima psihologa planirana su 2 izvršioca, čime je dat doprinos kvalitetnijem psihološkom tretmanu djece na smještaju, uz više prostora za individualan rad sa njima.

- Praćenje i unapređenje vaspitno-obrazovnog rada

Instruktivni radom pružena je stručna pomoć vaspitačima u sačinjavanju planova za vaspitno - obrazovni rad za svako djete ponaosob u zavisnosti od potreba vaspitača. Pomoć u adaptaciji novoprimaljene djece, formiranju izvještaja o djeci, kao i savjetodavni rad sa ciljem osposobljavanja

za rano prepoznavanje razvojnih teškoća kod djece, rešavanju interpersonalnih konfliktova, problema koji se tiču funkcionalisanja vaspitne grupe, školskih postignuća, praćenje djece koja su pod redovnim nadzorom dječijeg psihijatra i koja koriste medikamentoznu terapiju. Takođe je pružana psihološka podrška i pomoć djeci u pripremi za izlazak iz institucije.

Aktivno je učešće u pripremi i izradi individualnih planova za svako djetetu zajedno sa predstavnicima matičnog centra za socijalni rad, roditeljima, vaspitačima i djecom. Ostavrena je direktna saradnja sa centrima bezbjednosti na nivou cijele Crne Gore, Osnovnim sudom i Sudom za prekršaje. Učešće na brojnim konferencijama slučaja koje su bile organizovane na inicijativu nadležnih centara za socijalni rad.

- Ostali poslovi

Preduzimanje svih mjera i aktivnosti u cilju kvalitetne saradnje sa stručnim radnicima, stručnim saradnicima, i saradnicima na poslovima njegove ustanovi, kao i stručnim saradnicima centara za socijalni rad, predstavnicima Ministarstva rada i socijalnog staranja, Komisijom za usmjeravanje, sudovima, centrima bezbjednosti, JU Centrom "Ljubović", JU "Komanski most".

Saradnja sa školama koje djeca pohađaju, kao i nevladinim organizacijama koje su pružale podršku i pomoć u radu sa djecom kroz razne projekte.

U okviru projekta za razvoj servisa SOS dječije linije organizovana je obuka za novu grupu polaznika SOS telefonskih savjetnika i trenig za trenere za telefonsko savjetovanje čiji su edukatori bili stručni radnici NADEL Srbije.

Učešće u aktivnoj promociji SOS dječje telefonske linije koja funkcioniše u okviru ustanove, što je često podrazumjevalo gostovanje u različitim televizijskim i radio emisijama.

U okviru radnog vremena sa štićenicima školskog uzrasta održana radionica na temu "Kultura komunikacije među mladima", "Trening socijalnih vještina", kao i set radionica "Zastupam sebe, poštujem tebe -biti asertivan".

IZVJEŠTAJ O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI

Zdravstvena zaštita u našoj ustanovi se ostvaruje preko izabranog doktora (pedijatra) u sklopu JU Dom zdravlja Herceg Novi, a njen cilj je briga o zdravlju djece, prevencija oboljevanja kroz preventivne preglede i imunizaciju, pravilnu i zdravu ishranu djeteta, usvajanje higijenskih navika.

U okviru brige o zdravlju, djeci se u kontinuitetu obezbeđuje potrebna njega, praćenje zdravstvenog stanja kao i nadzor nad redovnim uzimanjem propisane medikamentozne terapije, naročito kod djece koja imaju smetnje u razvoju i djece koja sa psihijatrijskim bolestima.

Za svako dijete se prilikom njegovog prijema formira zdravstveni karton, u kome se redovno i pravilno vodi medicinska dokumentacija, i ovaj karton se djetetu odnosno njegovom staratelju predaje u momentu kada dijete/mlada osoba napušta ustanovu.

Svaki prijem djeteta koji se timski odrađuje podrazumijeva i obaveznu trijazu, nakon čega se u dogovoru sa izabranim pedijatrom vrši pregled ljekara, koji daje mišljenje o opštem zdravstvenom stanju djeteta, koji se naziva "status na prijemu".

U okviru brige o zdravlju i razvijanju zdravih stilova života u našoj ustanovi se periodično, u saradnji sa stručnjacima iz zdravstvenih ustanova, i drugim partnerima, za potrebe djece organizuju radionice na različite teme, koje tretiraju brugu o zdravlju.

Sa djecom se razgovara o značaju lične higijene, i higijene prostora kao prevencije, koja ima za cilj da spriječi nastanak bolesti, očuva i unaprijedi zdravlje. Od najranijeg uzrasta sa djecom se svakodnevno radi u cilju usvajanja higijenskih navika I zdravih stilova života.

Djeca uče o značaju pravilnog pranja ruku, kao prevencije prenošenja raznih infektivnih bolesti, o značaju redovnog pranja zuba, čime se sprječava njihovo kvarenje i nastanak karijesa, upoznaju se o načinima zaštite od virusnih i drugih infekcija uz razvijanje svijesti o odgovornosti za svoje sveukupno zdravlje, kao i zdravlje osoba sa kojima žive.

Kao i prethodne dvije godine, tokom izvještajnog perioda kod manjeg broja djece registrovana je COVID-19 infekcija, uz laku kliničku sliku. Po savjetu i preporukama izabranog ljekara spec.pedijatra i spec. epidemiologa, praćeno je njihovo zdravstveno stanje, koje nije zahtjevalo hospitalizaciju djece.

Praćenje zdravstvenog stanja i njega štićenika obezbeđuje se 24 h u kontinuitetu. Organizovan je smjenski rad saradnika na poslovima njege, koji uz stručnog radnika imaju uvid u kompletno stanje djeteta. Pojačan i kontinuiran nadzor je posebno naglašen kod djece sa smetnjama u razvoju, djece sa psihijatrijskim dijagnozama koja zbog svoje bolesti često ispoljavaju agresiju, kao i djece sa poremećajem u ponašanju. Sve je više djece koja ispoljavaju agresiju prema sebi ili prema drugima i takva djeca su pod stalnim praćenjem od strane ljekara spec.dječjeg psihijatra u Kotoru, kao i u Centru za autizam u Podgorici. Veliku podršku i pomoći u pravilnom zbrinjavanju djece sa psihijatrijskim bolestima pruža i spoljni saradnik ljekar spec.psихijatar, koji je našem osoblju na raspolaganju 24 h dnevno, za sve urgentne situacije.

Tokom izvještajnog perioda, obavljen je veliki broj pregleda djece kod izabranog ljekara spec.pedijatra, kao i drugih specijalista, shodno potrebama djece, u JZU Dom Zdravlja Herceg Novi, Bolnica u Meljinama, KBC Podgorica, JZU Opšta bolnica u Kotoru, JZU "Vaso Ćuković" u

Risnu. Takođe je određen broj djece, shodno njihovim potrebama bio podvrgnut redovnim kontrolnim pregledima oftalmologa, neurologa, fizijatra, endokrinologa i sl.

Veliki problem predstavlja činjenica da značajan broj djece nema izabranog stomatologa, uslijed sporosti nadležnih centara za socijalni rad koji su u obavezi da kod Fonda zdravstva obezbijede ovu zdravstvenu uslugu za djecu koju smeštaju u našu ustanovu. Zbog ovakve situacije veoma često smo prinuđeni da plaćamo stomatološke usluge za našu djecu, što predstavlja ozbiljan novčani izdatak za našu ustanovu.

Tokom izvještajnog perioda određen broj djece je, zbog zdravstvenih problema imao potrebu za hospitalizacijom u JZU "Vaso Čuković" u Risnu, I JZU Opštoj bolnici u Kotoru, a nekoliko djece je shodno uputima komisije Fonda zdravstva CG liječeno u različitim zdravstvenim ustanovama u Beogradu (Klinika za neurologiju i psihijatriju za djecu i omladinu u Beogradu, Institut za mentalno zdravlje u Beogradu).

Fizikalna terapija u trajanju od 21 dan obavljana ambulantno u Institutu dr. Simo Milošević u Igalu shodno kozilijsnom odobrenju Fonda zdravlja CG za jedno dijete. Zahvaljujući donatorima koji su obezbijedili novčana sredstva, fizikalna terapija za ovo dijete trajala je više mjeseci, što je značajno doprinelo njegovom bržem napredovanju i oporavku. Važno je napomenuti da su određeni terapijski tretmani (kineziterapija) realizovani u JZU Dom zdravlja Herceg Novi.

Obavezna imunizacija realizovana je u skladu sa kalendarskim uzrastom, uz izuzetke za djecu kod koje po preporuci lječnika, usled razvojnog deficitita, bolesti ili nekog drugog razloga vakcinacija nije bila prihvatljiva

Vakcinacija protiv seznskog gripa je odradjena je za djecu koja su u skladu sa preporukama Instituta za javno zdravlje CG dobila saglasnost od nadležnih centara za socijalni rad.

IZVJEŠTAJ O RADU NACIONALNE SOS DJEČJE LINIJE

Nacionalna SOS dječja linija, licencirana savjetodavno-terapijska usluga, koja funkcioniše kao jedan od servisa naše ustanove, počela je sa radom krajem 2018. godine. Implementirana je na osnovu obezbjeđenih svih neophodnih materijalno-tehničkih uslova i specijalizovane obuke prvih savjetnika, koju je pružila Nacionalna dečja linija Srbije (NADEL). Tada je obuku za telefonske savjetnike, koja se sastojala iz dva dijela (usvajanja teorijskog znanja i praktičnog rada na telefonu NADEL-a u Beogradu) prošlo petnaest zaposlenih, od kojih je u radu na liniji ostalo dvanaest aktivnih savjetnika.

Nacionalna dječja telefonska linija ima uređen odgovarajući prostor, opremljen potrebnim namještajem i sredstvima, a na dva radna savjetnička mjesta instaliran je moderan softver,

neophodan za ostvarivanje poziva, kao i za analizu podataka. U prethodnom periodu nabavljeno je i sedam prenosnih računara sa instaliranim softverom, kako bi i rad na daljinu mogao nesmetano da se odvija prema potrebama.

Dječja linija je međunarodno prepoznat važan servis pomoći i podrške djeci i mladima i veoma važan na putu transformacije i deinstitucionalizacije, i u skladu sa tim je neophodno da sve relevantne institucije i kompletna društvena zajednica razumiju njen značaj i podrže njen rast i razvoj.

Cilj dječje linije jeste da se kroz osluškivanje glasa onih koji pozivaju kontinuirano mapiraju potrebe djece, mlađih, kao i onih koji brinu o njima i u skladu sa tim razvijaju novi segmeti u radu. Takođe, cilj rada sa djecom i mlađima na Dječjoj liniji jeste da se kroz povjerljiv savjetodavni razgovor, koji je pun uvažavanja, poštovanja, prihvatanja i aktivnog slušanja, omogući da dijete izrazi i istraži svoje misli, osjećanja i pokrene sopstvene snage i akcije za konstruktivno rješavanje problema. Na taj način se pomaže djeci da bolje razumiju sopstvenu situaciju, kao i izvore koji su im dostupni.

Dječja linija je veoma važan servis u prevenciji i očuvanju mentalnog zdravlja djece i mlađih, takođe, procjenjuje rizike sa kojima mogu da se suoče djeca i mlađe osobe i nastoji da osigura sigurnost i zaštitu.

Nacionalna dječja SOS linija prethodnu godinu započela je sa već prepoznatim kvalitetom u radu sa dostupnošću 24 časa svih sedam dana u nedelji, kroz dopunski rad dvanaest aktivnih savjetnika, koji su neposredno prije toga prošli još jedan proces „refresh“ obuke u cilju jačanja savjetodavnih kapaciteta. Supervizijska podrška tri supervizora na liniji predstavlja stalni proces unapređenja telefonskog savjetovanja, neodvojivi je segment rada i zahtijeva stalno usavršavanje.

Nažalost, uz objektivne teškoće koje su se javile sa nedostatkom finansijskih sredstava za dopunski rad savjetnika, nakon dvomjesečnog volonterskog 24-časovnog rada istih, od marta mjeseca rad savjetodavne telefonske linije za djecu i mlađe skraćen je na početno radno vrijeme od 8 sati dnevno svakog radnog dana od 13-21h, i tako je nastavljen do kraja godine. Uprkos svim teškoćama, dotadašnji provjereni kvalitet rada našeg SOS telefona za djecu i mlađe bio je dobar temelj da isti nesmetano nastavi svoj rad i da djeca nastavljaju da pozivaju, ukazujući našem servisu i dalje veliko povjerenje.

To je bio važan razlog zbog kojeg smo na predlog i uz veliku podršku naših prijatelja i bliskih saradnika iz UNICEF-a, a uz finansijsku podršku EU, ušli u izradu i realizaciju druge faze projekta za jačanje kapaciteta, koji se odnosio na planiranje u okviru četiri segmenta:

- povećanje broja obučenih savjetnika sa 12 na 22;
- obuka prvi licenciranih trenera za izvođenje daljih obuka za telefonske savjetnike u Crnoj Gori;
- akreditacija Programa obuke;
- održavanje i unapređenje softvera za dobijanje što preciznijih podataka

Projekat je realizovan u potpunosti i veoma uspješno, a njegova realizacija obavljena je u periodu od septembra do decembra protekle godine.

Obuka za nove savjetnike je veoma zahtjevna i predstavlja međunarodni standard. Program obuke bazično je kreiran u Velikoj Britaniji, a izvorni autor je Child Line UK, servis respektabilne organizacije National Society for the Prevention of Cruelty to Children, koja je osnovala prvu dječju liniju u svijetu.

Organizacija obuke podrazumijevala je teorijski i praktični dio, koji su se odvijali u više segmenata. Teorijski dio, koji se sastoji od deset interaktivnih radionica, održan je iz tri dijela sa pauzama od tri nedelje, nakon čega je uslijedio praktični rad od 75 h na samom telefonu.

Cjelokupan proces obuke pratio je i proces procjene novih polaznika od strane trenera, kao i proces samoprocjene samih savjetnika da li mogu i da li žele da nastave savjetodavnu praksu na SOS telefonu za djecu i mlade. Na kraju procesa svih deset polaznika procijenjeni su pozitivno, te je tako Dječja linija proširila svoje savjetodavne kapacitete na 22 aktivna savjetnika.

Istovremeno sa obukom za nove savjetnike održan je i trening za nove trenere, pa je tim Crna Gora prvi put dobila četiri sertifikovana trenera za dalje obučavanje telefonskih savjetnika. Za ove obuke bili su angažovani provjereni stručnjaci, i naši dobri saradnici od samih početaka rada našeg servisa, Nacionalne dečje linije Srbije (NADEL), koja posluje u okviru Centra za zaštitu odojčadi, dece i mlađih, Beograd. Ova renomirana ustanova prenijela je pravo na adaptaciju i korišćenje Programa obuke na našu ustanovu.

JU Dječji dom „Mladost“ Bijela, je do kraja godine izvršila pripremu dokumentacije za akreditaciju sopstvenog Programa obuke kod Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu. Ovim se zaokružuje važan proces održivosti savjetodavnih kapaciteta na Dječjoj liniji.

Tokom prošle godine saradnja sa našim dobrim prijateljima iz UNICEF-a nastavljena je i kroz njihovu veliku podršku na daljoj promociji Dječje linije. Kroz ovu kampanju aktivno je ažuriran sadržaj na web stranici i društvenim mrežama našeg servisa, SOS telefona za djecu i mlade, obraćajući se prije svega ciljnoj grupi djeci i mladima, ali i svim društvenim faktorima, kako bi se podigao nivo njegove društvene relevantnosti i osvijestila činjenica o važnosti podrške našem servisu. Saopštenja za javnost, televizijska gostovanja, obraćanje relevantnim institucijama, takođe su bili sastavni dio ovih aktivnosti. Kampanja je aktivno ispratila i sam proces obuke novih savjetnika.

Statistički podaci:

Ukupan broj poziva u periodu od 01.01.2022.-31.12.2022. god. je 445

Struktura poziva je sledeća:

Testirajući - 327

Konstruktivno testirajući - 22

Savjetodavni - 62

Pozivi odraslih - 25

Pozivi tišine – 9

Uzrasna struktura: do 10 god.- manje od 1%

10-14 god.- oko 50%

15-18 god. – oko 50%

Mjesto pozivanja: urbana sredina – 95%

ruralna sredina – 5%

Zastupljene podjednako južna i centralna, a u manjem obimu sjeverna regija zemlje.

Potrebe su izražene kroz sledeće teme:

Vršnjački odnosi: problem sa prijateljima, partnerski odnosi, zaljubljenost

Mentalno zdravlje i psihosocijalne teme (problemi mentalnog zdravlja, dosada, društveno prihvatljivo ponašanje, socijalno neodgovorno ponašanje, depresija, autoagresija, suicid, mentalni poremećaji, ostale psihosocijalne teme)

Porodični odnosi: odnos roditelj-dijete, siblinški odnosi, nerazumijevanje dječije potrebe, gubitak u porodici

Školski odnosi: problem sa učenjem, problem sa ocjenama

Seksualnost i identitet

Diskriminacija

Zavisnost od PA supstanci

Informativni: o Dječijoj liniji, zahvalnost za pomoć, ostale informacije

Posebno je važna činjenica da smo kao mlada Dječja linija prepoznati kao važan faktor za regionalnu saradnju, i intenzivno učestvujemo u njoj, a dobili smo i zvanični poziv da apliciramo za članstvo i pridružimo se međunarodnoj porodici dječjih linija Child Helpline International.

Ova naša usluga doživjela je ekspanziju u svom razvoju, prije svega na polju kvaliteta rada, koji je posebno prepoznat od strane UNICEF-a, otvorila sve mogućnosti daljeg rasta i razvoja, međunarodnog povezivanja i predstavljanja i daljeg jačanja svojih kapaciteta. Sve ovo ukazuje na neophodnost postojanja ove naše usluge, SOS telefona za djecu i mlađe, kojoj nacionalni predznak i kredibilitet naše ustanove pod čijim okvirima radi, daje posebnu važnost i ozbiljnost, te samim tim zaslužuje veliku podršku nadležnih institucija.

IZVJEŠTAJ O RADU PRIHVATILIŠTA ZA ZAŠTITU DJECE OD NASILJA U PORODICI

Prihvatilište za zaštitu djece od nasilja u porodici predstavlja jednu od četiri usluge za pomoć i podršku djeci i porodici, koje su predviđene prvim Planom transformacije naše ustanove, a servis je svoj rad započeo licenciranjem usluge u decembru 2018. godine. Usluga smještaja namijenjena je zaštiti djece od nasilja u porodici, uzrasta četiri do osamnaest godina i ima kapacitet za prijem pet korisnika. Smještaj u prihvatilištu predviđen je na period do dvanaest mjeseci.

Prihvatilište za zaštitu djece od nasilja u porodici predstavlja uslugu za pomoć i podršku djeci i mladima sa različitim traumatskim iskustvima zanemarivanja i zlostavljanja u porodici, sa ciljem da se saniraju posljedice traume, uz uvažavanje individualnosti svakog djeteta, kao i njegovog prava na participaciju i dostojanstven život u zajednici. Svakom djetetu obezbijeden je multidisciplinarni pristup koji se sprovodi od strane stručnih radnika i saradnika na poslovima njege.

Ciljna grupa ove usluge su djeca imladi uzrasta do 18 godina sa teritorije cijele Crne Gore, koji su privremeno izdvojeni iz svojih porodica zbog nasilja koje je počinjeno nad njima (zanemarivanja, fizičkog, psihičkog, seksualnog zlostavljanja i drugih vrsta nasilja).

Prostor u kojem funkcioniše Prihvatilište predstavlja izdvojeni stambeni objekat površine 135 m², a sastoji se od dva dnevna boravka, dvije kuhinje, dvije trpezarije, tri spavaće sobe, sobe za stručnog radnika, tri kupatila i prostora za prijem. Prostor je opremljen u potpunosti svim neophodnim namještajem i ostalom opremom u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima, ulaz je pokriven video nadzorom.

Sa djecom rade stručni radnici i saradnici na poslovima njege. Stručni radnici su socijalni radnik i psiholog, a rad sa djecom na proradi traumatskih iskustava i psihosocijalnom osnaživanju organizuju po jasno utvrđenom planu, koji predviđa Program rada.

Na osnovu razgovora sa djecom vrši se procjena potreba, snaga i rizika i na taj način se određuje vrsta i stepen podrške koja je potrebna djetetu. Primjenjuje se individualni, grupni i individualizovani rad u okviru grupe u zavisnosti od potreba, sposobnosti i stanja korisnika. Svakodnevno se obavljaju savjetodavni razgovori na različite teme.

Tokom prošle godine psiholog Prihvatilišta prošao je obuku „Inicijalni trening za telefonsko savjetovanje“, koja dodatno usavršava vještine komunikacije sa djecom, što je posebno važno u radu sa djecom koja u svom iskustvu imaju različite traume.

U toku izvještajnog perioda u Prihvatilištu za zaštitu djece od nasilja u porodici boravilo je šest korisnika, a napustila ga je samo jedna korisnica povratkom u biološku porodicu.

Struktura korisnika u Prihvatištu za 2022. godinu:

Tabela	Januar	Februar	Mart	April	Maj	Jun	Jul	Avgust	Septembar	Oktobar	Novembar	Decembar
Broj djece sa 2021	1	1	1	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Po polu												
Dječaci		1	1	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Djevojčice	1											
Po godinama												
3-6				1	1	1	1	1	1	1	1	1
7-18	1	1	1	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Djeca koja borave u Prihvatištu, na osnovu procjene obrazovnog statusa, mogućnosti i potreba za školovanjem, uključena su u obrazovni proces i raspoređena su u sljedeće obrazovne ustanove:

- JPU „Naša radost“ Herceg Novi;
- JU OŠ „Orjenski bataljon“ u Bijeloj;
- JU SMŠ „Ivan Goran Kovačić“ Herceg Novi.

Djeci se redovno pruža intenzivna podrška u učenju, kako od strane stručnih radnika tako i kroz organizovane projektne aktivnosti u ustanovi, jer veći broj djece ima poteškoće u učenju s obzirom na to da dolaze iz depriviranih uslova za normalan rast, razvoj i učenje, edukativno zapušteni, pa je potrebno uložiti velike napore kako bi postigli zadovoljavajući uspjeh i održali kontinuitet redovnog školovanja.

S obzirom na to da je i slobodno vrijeme bitan segment u razvoju ličnosti djeteta, akcenat je stavljen i na to da djeca na pravi način što kvalitetnije iskoriste slobodno vrijeme. Zato su djeci organizovane različite obrazovne, kulturne, sportske i zabavne aktivnosti, kao i jednodnevni izleti i putovanja. Tokom ljetnjeg raspusta djeca su boravila na Ivanovim Koritima.

IZVJEŠTAJ O RADU DNEVNOG CENTRA ZA DJECU SA SMETNJAMA U RAZVOJU

Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju, jedna je od četiri usluge JU Dječji dom "Mladost" u Bijeloj. Aktivna je od septembra 2016. Godine i pruža uslugu podrške za život u zajednici djeci sa smetnjama u razvoju, uzrasta do osamnaest godina iz lokalne zajednice.

Cilj usluge jeste razvijanje vještina i znanja, funkcionalnih i komunikacionih sposobnosti djece sa smetnjama u razvoju. Ovaj servis, združen sa drugim oblicima podrške, drastično mijenja i poboljšava cijelokupno porodično funkcionisanje, kao i odnos društva prema osobama sa smetnjama u razvoju.

Prostor Dnevnog centra zahvata površinu od 270 m² i podijeljen je na deset zasebnih prostorija. Opremljen je po propisanim standardima i prilagođen boravku djece sa smetnjama, koja u prijatnom i sigurnom okruženju mogu usvajati znanja i vještine neophodne za život u zajednici.

Dnevni centar ima dva dnevna boravka, prostoriju za radno-okupacione i kreativne aktivnosti, senzornu sobu, fitnes salu, dva kupatila, sobu za odmor, kuhinju i trpezariju. Opremljena "muzička soba" predstavlja specifičan prostor za muzikoterapiju koja je veoma važan segment terapeutsko-relaksacionog načina rada sa djecom sa smetnjama u razvoju. Dnevni prostor je opremljen novim namještajem. Obogaćen je i inoviran edukativni i asistivni materijal, igračke, društvene igre. Prostor je u potpunosti pokriven video nadzorom. Na ulazu u Dnevni centar, pored stepenica, nalazi se i rampa prilagođena pristupu korisnika invalidskih kolica.

U neposrednom radu sa djecom tokom izvještajnog perioda intenzivno su radili stručni radnici (defektolog i psiholog) i saradnici na poslovima njegi (medicinske sestre) svako u svom polju djelovanja. Angažovan je i spoljni saradnik, fizioterapeut, kako bi se djeci pružao i ovaj vid neophodne njegi.

Stručni radnici i prethodne godine ojačali su svoje profesionalne kapacitete kroz specifikovane akreditovane obuke:

- Rad sa osobama iz autističnog spektra i sa kombinovanim smetnjama;
- Rad sa roditeljima djece i mlađih sa smetnjama u razvoju;
- Inicijalni trening za telefonsko savjetovanje;
- Supervizija.
-

Aktivnosti su se odvijale po dnevnom Planu rada, rasporedu čija je osnova stabilna i prilagođena ciljnoj grupi.

Tokom 2022. godine uslugu Dnevnog centra koristilo je jedanaest korisnika, od toga dva korisnika uslugu cijelodnevnog i devet uslugu poludnevnog boravka. Djeca koja pohađaju nastavu školjuju se po posebnom i prilagođenom Planu i programu, u kombinovanom odjeljenju JU OŠ "Ilija Kišić" u Zelenici, sa kojom ostvarujemo stalnu komunikaciju. Jedan dječak sa cijelodnevnog boravka prešao je na poludnevni početkom školske godine, jer je odlukom opštinske Komisije za usmjeravanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama takođe upisan u pomenutu školu.

Struktura korisnika u Dnevnom centru za 2022. godinu;

Tabela	Januar	Februar	Mart	April	Maj	Jun	Jul	Avgust	Septembar	Oktobar	Novembar	Decembar
Broj djece za 2022	10	10	10	11	11	11	11	11	11	11	11	11
Po polu												
Dječaci	9	9	9	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Djevojčice	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Po godinama												
6-11	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3
12-18	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8

Režim dolaska djece i njihovog prevoza mijenja se u skladu sa organizacijom nastave u školi, raspusta, čemu se Dnevni centar prilagođavao individualnim potrebama djece i njihovih porodica.

Rad sa roditeljima, koji je bio redukovani u direktnim kontaktima tokom prethodnih godina pandemije, intenziviran je i produbljen u prošloj godini. Dnevni centar i nadalje obezbeđuje prevoz djece od kuće do naših prostorija prema potrebama korisnika i to za korisnike cjelodnevnog boravka, kao i prevoz od škole do Dnevnog centra za djecu na poludnevnom boravku. Nakon završetka boravka u Centru, organizovan je zajednički povratak djece kući.

Cjelodnevni boravak podrazumijeva tri obroka, doručak, užinu i ručak. Značaj ovih obroka nadilazi njihovu osnovnu funkciju. Trpezarija je mjesto na kome se, možda više i od ijednog drugog mjesta u Centru, udruženo razvijaju navike zdrave i raznovrsne ishrane, higijena, socijalne vještine, fina motorika, pravilna postura i opšta kultura.

Radne aktivnosti sa korisnicima odvijaju se od samog početka dana. Razvoj socijalnih vještina, počinje još u prevozu. Poštovanje pravila prilikom vožnje, raspored sjedenja i lijepo ponašanje, samo su neke od aktivnosti koje zaposleni obavljaju. Medicinska sestra i stručni radnik koji su zaduženi za prevoz djece, razmjenjuju informacije sa roditeljima i opserviraju trenutno stanje djece. Po dolasku u Centar, zaposleni čekaju korisnike na stepenicima, asistiraju i pomažu djeci.

Nakon raspremanja i vođenja lične higijene po dolasku, djeca postepeno bivaju uključena u dnevni raspored. Slijedi doručak, a nakon toga raspoređivanje i uključivanje u rad. Vrste aktivnosti i njihov intenzitet, zavise od prirode poteškoća, nivoa psihomotornog razvoja, uzrasta, pola i trenutnog stanja korisnika. U svim segmentima rada prate se propisane procedure.

Planirane aktivnosti usklađuju se sa IPR za svakog korisnika. Rad stručnih radnika organizovan je kroz grupne i individualne aktivnosti. Najčešće se sprovode likovne, sportske i muzičke aktivnosti. Na taj se način podstiču motoričke i govorne sposobnosti, socijalne vještine, osjećaj pripadnosti grupi, empatija i saradnja.

Medicinska sestra, osim svog primarnog i najvažnijeg posla vođenja zdravstvene zaštite, usmjerena je i na razvoj vještina samopomoći, vođenja lične higijene i ishrane.

Zavisno od smetnji koje dijete ima prilagođeno i redovno se sprovodi rad u sali za kineziterapiju. Radi se na razvoju grube i fine motorike, kondicije, prevenciji nastanka sekundarnih poremećaja, kao i olakšanju simptoma. Sala za kineziterapiju, opremljena je sobnim biciklom, trakom za trčanje, steperom, terapeutskim loptama, tegovima, loptama i drugim različitim pomagalima. Pod, na kome se izvode vježbe, većinom je prekriven strunjačama i prilagođen za fizioterapeutski tretman ili druge fizičke aktivnosti.

Dio sportskih aktivnosti održavan je napolju, s obzirom na to da korisnici Dnevnog centra koriste dvorište, sportski teren, a u ljetnjem periodu i plažu Doma. Povoljna lokacija, na samoj obali mora, omogućavala je česte šetnje korisnika i zaposlenih i izlaska van ustanove. Svi dječiji rođendani i praznici prigodno su obilježeni i u protekloj godini, svaki korisnik Dnevnog centra za rođendan dobio je prigodan poklon i tortu, vrijedni donatorski pokloni upriličeni su i za novogodišnje praznike, kao i kroz druge donatorske aktivnosti.

Tokom godine organizovani su jednodnevni izleti. Dva korisnika Dnevnog centra sa roditeljima i jedna saradnica na poslovima njege učestvovali su u organizovanoj akciji donatora iz Danske, trodnevni boravak u kampu u Kolašinu sa ciljem upoznavanja principa ABA tehnike rada sa djecom sa smetnjama.

Prigodnom proslavom za druženje sa djecom i njihovim roditeljima u prostorijama Dnevnog centra obilježen je Svjetski dan osoba sa autizmom.

IZVJEŠTAJ O RADU MALE GRUPNE ZAJEDNICE ZA DJECU SA SMETNJAMA U RAZVOJU BIJELO POLJE

Mala grupna zajednica za djecu sa smetnjama u razvoju u Bijelom Polju (u daljem tekstu MGZ) je prva usluga ove vrste u Crnoj Gori i ima kapacitet za smještaj 8 djece, lišene roditeljskog staranja, sa smetnjama u razvoju, i pridruženim bolestima, koje su često ugožavajuće za njihov život.

Ova usluga je uspostavljena 2014 godine, kao rezultat uspješne saradnje Američke ambasade i Opštine Bijelo Polje, uz podršku Ministarstva rada i socijalnog staranja i UNICEF-a. Odlukom Vlade Crne Gore u februaru 2019. godine MGZ je pripojena JU Dječji dom "Mladost" Bijela, kao jedna od organizacionih jedinica ove ustanove.

MGZ u Bijelom Polju, na profesionalan način brine o najranjivijoj kategoriji djece u našoj državi, preduzimajući sve neophodne mjere i aktivnosti u cilju obezbjeđenja njege, i brige o sveukupnom zdravlju, i svim potrebama ove djece

Smještaj djeteta u MGZ Bijelo Polje vrši nadležni centar za socijalni rad, rješenjem o smještaju, u skladu sa zakonom.

Zbog veoma osjetljivog zdravlja djece koja su na smještaju u ovoj organizacionoj jedinici, dobra saradnja sa JZU Opšta bolnica Bijelo Polje je od velikog značaja, pa je i blizina ove zdravstvene ustanove važna u svim situacijama kada je djeci potrebna intervencija lječnika. Zbog složene zdravstvene situacijevećine djece, koja borave u MGZ, veoma česti su odlasci zbog različitih specijalističkih pregleda i dijagnostičkih procedura u KBC Podgorica, a nisu rijetke i višednevne hospitalizacije djece.

Tokom izvještajnog perioda, nažalost, jedno trinaestogodišnje dijete sa teškim smetnjama u razvoju i pridruženim bolestima, koje je bilo na smještaju u MGZ, preminulo je u KBC Podgorica.

Djeca koja borave u MGZ su različitog uzrasta i različitog stepena ometenosti u razvoju, zbog čega je individualni pristup i individualni rad sa njima od ključne važnosti za njihov sveukupni razvoj, u skladu sa kapacitetima sa kojima raspolažu.

Na kraju izvještajnog perioda u MGZ je boravilo ukupno 9 djece.

Tabela o broju korisnika u 2022. godini:

Tabela	Januar	Februar	Matr	April	Maj	Jun	Jul	Avgust	Septembar	Oktobar	Novembar
Broj djece u MGZ po mjesecima	8	8	7	8	8	8	8	8	8	8	8
Po polu											
Dječaci	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	5
	4	4	4	4	3	3	3	3	4	4	4
Djevojčice											
Po godinama											
0-3	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	3
3-6	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
6-18	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2

O djeci koja sun a smještaju u MGZ brine ukupno 13 zaposlenih od kojih su 2 stručnih radnika, 4 medicinske sestre 4 negovateljice, koordinator i 2 zaposlena na tehničkim poslovima (spremačica i vozač).

Za djecu koja su na smještaju u MGZ, primarna je njega i briga o zdravlju, a nakon toga i stručni rad koji se odvija na dva nivoa, i to kao individualni rad, i grupni rad.

O djeci na smještaju redovno se vode odgovarajuća dokumentacija, propisana zakonom i pravilnicima, kao podzakonskim aktima, i to personalni dosije i zdravstveni karton za svako dijete pojedinačno.

Stručni radnici takođe redovno vode list praćenja, za svako dijete.

Dugoročni i kratkoročni ciljevi postavljaju se i sprovode u skladu sa programom koji je usvojio Nacionalni savjet za obrazovanje. Plan je podijeljen u osam nastavnih oblasti i to:

- Samoposluživanje;
- razvoj govora i jezika;
- muzička kultura;
- likovna kultura;
- fizička kultura;
- upoznavanje uže i šire sredine;
- radno vaspitanje sa psihomotornim vježbama,
- socijalizacija.

Sve naprijed navedene aktivnosti realizuju se shodno kapacitetima djeteta.

Uz redovne aktivnosti, sa djecom se sprovode i vannastavne aktivnosti koje se odnose na sadržaje koji se tiču razvoja socijalnih kompetencija, rekreativnih i sportskih aktivnosti, prisustvovanje sportskim i kulturnim događajima, kao simboličan društveni život, kao što su: izlasci u grad, šetnje parkom, obliženje turističkih mjesta koliko su dozvoljavale mjere predvidjene COVID 19 procedurama.

U kontekstu permanentne brige o zdravlju djece, tokom izvještajnog perioda, ugovorom o dopunskom radu angažovan je ljekar spec.pediatar i fizioterapeut, koji su svoje usluge pružali u prostorijama MGZ, u skladu sa potrebama svakog djeteta pojedinačno.

Saradnja sa nadležnim centrima za socijalni rad je od velikog značaja za MGZ i uglavnom se realizuje kroz izradu individualnih planova rada i reviziju istih za svako dijete pojedinačno. Pritisak nadležnih centara za socijalni rad, za smještaj djece u MGZ bio je intenzivan tokom izvještajnog perioda.

MGZ je prepoznata u lokalnoj zajednici, kao servis koji posvećeno brine o najranjivijoj kategoriji djece, pa su i donacije humanih pojedinaca i organizacija relativno česte.

IZVJEŠTAJ ZA PRELAZNU STAMBENU ZAJEDNICU

Prelazna stambena zajednica predstavlja uslugu pomoći i podrške djeci sa rezidencijalnog smještaja naše ustanove, koja se pripremaju za napuštanje institucije po redovnoj proceduri, a sa radom je počela početkom 2017. godine.

Usluga omogućava jednom broju mlađih koji borave na rezidencijalnom smještaju, da u posebno izdvojenom stambenom prostoru, uz individualizovan pristup svakom korisniku, kreiranjem određenog stepena autonomije, međusobnog podržavanja i uvažavanja, dobiju mogućnost maksimalnog razvijanja ličnih potencijala, osnaže se i sposobne za samostalan život.

Stambeni prostor u kome funkcioniše Prelazna stambena zajednica (PSZ) predstavlja poseban stan, u okviru objekta pružaoca usluge, površine oko 80 m², i njegov optimalni kapacitet predviđen je za boravak četiri korisnika.

Osnovni cilj uspostavljanja ove usluge jeste omogućavanje mlađima koji borave na rezidencijalnom smještaju, da u uslovima zasebnog stanovanja, uz posebnu organizaciju rada, posvećeno i pojačano mentorstvo vaspitača-mentora, steknu iskustvo postepenog prelaska iz kontinuirano nadgledanog, strukturisanog boravka u djelimično samostalan životni aranžman, koji predstavlja prelaznu fazu do potpune samostalnosti.

Ova usluga mlađim ljudima omogućava postepeno osposobljavanje za samostalan život, pružanje podrške i savjetovanje u procesu osamostaljivanja, razvijanje i osvjećivanje ličnih potreba, razvoj samopouzdanja, samopoštovanja i samokontrole, jačanje osjećaja efikasnosti, preuzimanje obaveza i odgovornosti za sopstveni život, prevenciju i ublažavanje rizičnih oblika ponašanja, učenje vještina vođenja domaćinstva i raspolažanja kućnim budžetom, usvajanje zdravih stilova života, razvijanje i održavanje pozitivne socijalne mreže. To podrazumijeva i obezbijeđena novčana sredstva, neophodna za brigu o sebi i domaćinstvu, koja se isplaćuju sedmično u tačno određenom iznosu po korisniku.

Ciljnu grupu predstavljaju mlađi koji borave u Domu i pripremaju se za napuštanje institucije, a pokazuju dovoljan stepen spremnosti i odgovornosti u obavljanju svakodnevnih obaveza i dovoljan stepen samostalnosti da vode domaćinstvo. Donja starosna granica je 14 godina, kada se počinje sa planom osamostaljivanja.

Listu štićenika koji će koristiti ovu uslugu usaglašavanjem donose stručni timovi Doma, a na predlog porodičnih vaspitača. Nakon izvjesnog vremena adaptacije vrši se procjena od strane mentora, ali i samoprocjena od strane samih korisnika, da li su spremni nastaviti sa korišćenjem usluge.

Tokom prošle godine uslugu je koristilo ukupno šest korisnika, od toga četiri djevojčice i dva dječaka. Sa korišćenjem usluge dvije korisnice započele su u martu, a završile do jula mjeseca prošle godine, napuštajući domski smještaj po redovnoj proceduri sa navršenih osamnaest godina

života. U ovom periodu, uz psihosocijalnu osnaženost za započinjanje samostalnog života, posvećenim vođenjem od strane vaspitača-mentora, ojačane su njihove kompetencije u samostalnom vođenju domaćinstva, pripremanju obroka, nabavci namirnica i raspolaganju budžetom.

Od septembra korišćenje usluge započela su dva korisnika, brat i sestra, a od oktobra pridružio im se još jedan par siblinga, svi uzrasta od 14 -17 godina. Nakon mjesec dana procijenjeno je da dva dječaka nisu pokazala dovoljno spremnosti za nastavak korišćenja usluge, pa su prema predviđenoj proceduri vraćeni u matične grupe. Dvije djevojčice, uzrasta 14 i 16 godina nastavile su sa korišćenjem usluge do kraja izvještajnog perioda.

ZAPOSLENOST I OPŠTI POSLOVI

U JU Dječji dom "Mladost" Bijela na kraju izvještajnog perioda zaposleno je ukupno 83 radnika, od čega njih 13 obavlja poslove u Maloj grupnoj zajednici za djecu sa smetnjama u razvoju Bijelom Polju.

Od ukupnog broja zaposlenih, 80 radi na neodređeno vrijeme, a 3 radnika je zaposleno na određeno vrijeme do 12 mjeseci. Zaposleni u ustanovi su sljedeće kvalifikacione strukture:

Stručna kvalifikacija	Broj zaposlenih
Visoko obrazovanje 240 kredita CSPK/VSS	29
Visoko obrazovanje 180 kredita CSPK/VŠS	7
Kvalifikacija majstor 60 kredita CSPK/V stepen	2
Srednje stručno obrazovanje 240 kredita CSPK/SSS ili peti stepen IV2	25
Srednje stručno obrazovanje 180 kredita CSPK/ KV	14
Kvalifikacija osnovno obrazovanje/NK/PK	6

Tabela: kvalifikaciona struktura zaposlenih na dan 31.12.2022. godine

U posljedne četiri godine u ustanovi je prisutan trend smanjenja broja zaposlenih uslijed otkazivanja ugovora o radu od strane zaposlenih, uglavnom mlađeg životnog doba, zbog prelaska na rad u drugu ustanovu.

Tokom izvještajnog perioda, u skladu sa dozvolom za zapošljavanje resornog ministarstva, sa 4 lica je zaključen ugovor o radu (1 stručni saradnik i 3 stručna radnika).

U istom periodu ustanovu je napustilo ukupno 10 zaposlenih, svi u direktnom radu sa djecom. Od ovog broja samo je jedan zaposleni ostvario pravo na starosnu penziju, a ostalih 9 je otkazalo ugovor o radu, zbog prelaska na rad u drugu ustanovu.

Rad sa djecom u Domu je veoma zahtjevan i izazovan. Ovako složen i specifičan pristup u radu uslovjen je strukturu djece koja borave u ustanovi, s obzirom da se radi o djeci starijeg školskog uzrasta, od kojih veliki procenat ima smetnje u razvoju, značajan broj njih poremećaje u ponašanju i psihijatrijske dijagnoze.

Ovakva struktura djece na smještaju zahtjeva ne samo individualni pristup, već najčešće neophodan individualni rad, što iziskuje veći broj stručnih radnika, stručnih saradnika, kao i saradnika na poslovima njege. Veoma je važna stalna stručna edukacija i usavršanje stručnog kadra, kao i razmjena iskustva i primjena dobre prakse sa srodnim ustanovama u okruženju.

Da bi se na adekvatan način zadovoljile potrebe djece, kod činjenice da postoji deficit stručnog kadra za rad sa djecom, menadžment ustanove je pristupio agencijском zapošljavanju neophodnog kadra. Tako je na kraju izvještajnog perioda, posredstvom ovlašćene Agencije za zapošljavanje u našoj ustanovi bilo privremeno angažovano ukupno petoro zaposlenih, od kojih tri stručna radnika u direktnom radu sa djecom, jedna medicinska sestra i jedan zaposlen za rad u centralnoj kuhinji.

Ovakav način angažovanja radne snage predstavlja ozbiljan finansijski izazov za ustanovu, s obzirom da se radi o mjesечnim izdacima za bruto plate zaposlenih, što je u dužem periodu neodrživo.

Tokom izvještajnog perioda dvoje zaposlenih je koristilo dugo bolovanje i to zbog povrede na radu i teže bolesti (refundacija 100% naknade zarade), jedna zaposlena je koristila porodiljsko odsustvo, dvije trudničko bolovanje, a dvije neplaćeno odsustvo do navršene treće godine života djeteta.

Tokom izvještajnog perioda sa 6 lica je zaključen ugovor o dopunskom radu (2 zaposlena u MGZ Bijelo Polje, i 4 u Domu u Bijelom) i to sa ljekarom spec. psihijatrom, ljekarom spec.pedijatrom, profesorom maternjeg jezika, službenikom za javne nabavke i dva fizioterapeuta.

Resorno Ministarstvo je, na osnovu zahtjeva menadžmenta, još u 2021. godini dalo saglasnost za zapošljavanje 3 stručna radnika 2 stručna saradnika i 1 saradnika na poslovima njege na određeno vrijeme, do povratka zaposlene sa neplaćenog odsustva.

Tokom izvještajnog perioda zaključen je ugovor o radu sa 1 stručnim saradnikom koji se jedini prijavio na oglas u kome su tražena 2 izvršioca za ove poslove, rokovi za oglašavanje za 3 stručna radnika nisu istekli do kraja izvještajnog perioda, a za saradnika na poslovima njege je tokom godine više puta objavljivan oglas na koji se нико nije javio,

Ako uporedimo ukupan broj zaposlenih, možemo zaključiti da je taj broj u 2022. godini manji u odnosu na 2021. godinu, kada je bilo zaposleno ukupno 87 radnika a na dan 31.12.2022. godine, zaposleno je 83 radnika. Ustanova se u dužem periodu suočava sa odlivom stručnog kadra, koji svoj profesionalni rad nastavlja u drugim ustanovama socijalne i dječje zaštite, tražeći bolje uslove rada.

U tom kontekstu treba naglasiti da smjene zaposlenih koji su u direktnom radu sa djecom traju po 12 sati, jer nažalost sa postojećim brojem zaposlenih nije moguće na drugačiji način organizovati rad. Veoma često se dešava da 1 vaspitač radi na 2 grupe (u prosjeku oko 17 djece), što predstavlja poseban izazov, kod činjenice da većina djece ima smetnje u razvoju, relativno veliki broj njih neki

oblik poremećaja u ponašanju, te da se na svakoj grupi nalazi značajan broj djece sa psihijatrijskim bolestima, kojima je potreban poseban pristup i pojačan nadzor. Zbog toga i ne čudi da stručni kadar odlazi da radi lakše i bolje plaćene poslove, jer naša ustanova posljednjih godina postaje prepoznata kao mjesto u kome je teško raditi.

Jedan od osnovnih razloga za ovakvu percepciju težine rada u ustanovi je prije svega hroničan nedostatak radne snage, koji intenzivno traje posljednjih 7-8 godina, a iniciran je pogrešnim pristupom ljudi koji su donosili odluke, i u tom vremenu nisu prepoznali značaj pravilne kadrovske politike (ulaganja u kadrove, edukacije, stimulisanja mladih obrazovanih ljudi, da rad u ustanovi prepoznaju kao priliku za lični profesionalni razvoj kroz sticanje dragocjenog znanja i iskustva u neposrednom radu sa najranjivijom kategorijom djece).

Međutim, treba istaći da još uvijek ima vremena, i da nije kasno da stvari popravimo, ukoliko nađemo način da otvorimo prostor za neophodna, nova zapošljavanja, prije svega mladim obrazovanim ljudi, u dovoljnem broju da organizacija rada u ustanovi ne bude improvizacija već optimalno organizovani ritam rada, u kome zaposleni ima prostora da bez pritiska obavlja svoj posao na stručan i profesionalan način, sa jasnom izvjesnošću o tome kada radi i kada koristi slobodan dan, godišnji odmor, te da izgaranje na poslu ne bude pravilo i kontinuitet već izuzetak. Jer zadovoljan zaposleni znači i zadovoljan korisnik, a upravo ova jednačina je cilj svakog uređenog sistema.

Tokom izvještajnog perioda, posebno u susret Novogodišnjim i Božićnim praznicima, bilo je značajnih donacija koje su doprinijele poboljšanju uslova u kojima djeca borave.

Tako je polovinom godine kompanija Porsche Leasing za Srbiju i Crnu Goru, poklonila je našoj ustanovi kombi vozilo marke Volkswagen Transporter, za potrebe prevoza djece. Ova donacija vrijedna oko 30.000,00.eura, došla je u pravo vrijeme, s obzirom na činjenicu da je vozni park ustanove u dosta lošem stanju, s obzirom da su vozila stara preko 15 godina i prilično amotrizovana.

Izvršni direktor kompanije Adriatic 42 Bijela je povodom svog vjenčanja, shodno dogovoru sa menadžmentom ustanove izvršio nabavku više aparata bijele tehnike (šporeti i frižideri), za potrebe opremanja kuhinja u stambenom prostoru u kome djeca borave.

Kompanija Lustica bay poklonila je novčani od 7.400,00.eura, koji predstavlja prihod ostvaren realizacijom dva sportska kampa, tokom ljetnjih mjeseci. Treba napomenuti da su i naša djeca bila uzela učešće u ovim kampovima.

Povodom Novogodišnjih praznika, Predsjednica Skupštine Crne Gore donirala je našoj ustanovi iznos od 5.000,00.eura.

U ovom periodu g-đa Lidija Đukanović je, shodno dogovoru sa menadžmentom ustanove, poklonila bijelu tehniku (mašine za sušenje veša), posteljinu, jorgane, jastuke i čebad.

Crnogorska Komercijalna banka AD Podgorica, poklonila je personalizovane poklon pakete, za svako dijete pojedinačno, shodno njihovim željama.

Zaposleni u Sava osiguranju AD Podgorica, su početkom jeseni donirali veću količinu obuće i odjeće i dva aparata bijele tehnike (mašina za pranje veša i šporet).

Povodom Ramazanskog Bajrama NVO „Pomozi“ iz Bijelog Polja doniralo je našoj djeci veću količinu mesa.

Kompanija Jugopetrol AD Podgorica donirala je 2 smart televizora, mašinu za pranje veša i veću količinu školskog pribora.

Tokom izvještajnog perioda određen broj naših građana, državnih i privatnih preduzeća doniralo je nešto donacija u novčanom iznosu.

U susret Novogodišnjim praznicima veći broj pojedinaca, udruženja, državnih i privatnih preduzeća, donirali su veću količinu slatkiša, odjeće, obuće, školskog pribora i opreme za krevete.

